

MAGYAR NÉPLAP

FÜGGETLENSÉGI NEGYVENNYOLCZAS POLITIKAI KATHOLIKUS HETILAP.

Megjelenik minden szombaton.

Előfizetési ára:

Egész évre 6 korona; félévre 3 korona.
Amerikába egész évre 9 korona.

Szerkeszti

BUDAY ALADÁR

Kiadja a „PÁZMÁNEUM”
nyomda és irodalmi vállalat.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Budapest, VIII., Köztemető-ut 8. sz.

A hó első számához rendes melléklet:

»Páduai Szent Antal Lapja.«

A választói jog.

— Mit akarunk? —

Budapest, szeptember 24.

Legfőbb ideje, hogy megmozduljon az ország népe és közös akarral foglalja el azt a polcot a törvényhozásban, a mely őt jog és igazság szerint megilleti.

Mert ez az ország addig nem virágozhat, nem fejlődhet, — nem élhet, a míg az országgyűlés nem a nemzet többségének akaratát, tehát nem az egész Magyarországot képviseli.

Millió és millió magyar van ma még legfontosabb alkotmányos jogának gyakorlásából kizárva.

Millió és millió magyar kénytelen viselni azokat a terheket, a melyeket az eddigi hibás, bűnös rendszer vállalkozott rakott.

Millió és millió magyar kénytelen keserves filléreit és fiait — német szóra — Bécs bűnös, gyilkos, népgyűlölő politikájának szolgálatába bocsátani.

Millió és millió magyar kénytelen télenül tűrni, hogy azok érvényesülnek itt, a magyarok országában, a kiknek ez a vérrrel szentelt föld ad kenyeret, — de a kik mégis ellenségei, meggyalázói ennek a földnek, ennek a fajnak, ennek a népnek.

Millió és millió magyar kénytelen görnyedezve tűrni Ausztria kizsákmányoló törekvéseit, a zsidóság szipolyozó elhatalmasodását, a kisbirtokok idegen kézre jutását; e mellett német, tót, oláh, rác, gonosz, magyar vérré szomjas ordítózását, gyalázatait, rugdalódzását. Szintugy a fenyegető szociálistmust . . .

Pedig csak egy pofon kellene

nekik, attól aztán félre húzódnának utunkból.

Ezt a pofont azonban csak akkor adhatja meg ádáz ellenségeinek a magyarság ha — valóban a magyar nép összességének ereje lesz majd ott a parlamentben. Ha azok a milliók, a kik ma még a választói jog nemes gyakorlásából ki vannak zárva, — szintén beleszóhatnak a választásokba: hohó urak! *nem ez* a mi emberünk, mert ez nem ismeri, vagy nem akarja, vagy nem tudja védelmezni a *mi* érdekeinket . . . Nem érzi a *mi* sebeink nagy fájdalmát . . . Nem látja, hogy a nyomor erőtlent, pusztít, apaszt bennünket s kerget, üz messze más hazába . . .

Ma hiába panaszkodtok így fünek-fának! Ma a kiváltságosak választanak és így alkalom adódik arra, hogy elszédítsenek, megcsaljanak egy-egy szerencsétlen kerületet holmi kapaszkodó stréberrel, a ki semmit nem tud, vagy nem akar a *nép* érdekében cselekedni. Elismerjük, hogy nem mindenütt így

van, de sok helyütt, nagyon sok helyütt így van . . .

Egyszóval az eddigi választási rendszer mellett a nép tulajdonképpen *nem vett részt a törvényhozásban*, mert akaratát, erejét, öntudatát nem tudta megfelelően érvényesíteni.

Ezért határozta el az alkotmányos kormány a választói jog kiterjesztését. Hogy ez a kormány céljainak meg fog felelni, azt nagyon jól tudjuk. De hogy vajjon a magyar népnek is célszerű, jó lesz-e, — azt majd *maga a magyar nép fogja megbirálni*.

Erre ad alkalmat a *Magyar Néplap* szerkesztősége, a mikor kérdést intéz minden magyarhoz, hogy milyen legyen a választói jog s a mikor a jó, a helyes, az igazi választói jog követelése, kivívása érdekében *szervezkedésre* hívja föl a népet.

Mert gondoljuk meg, hogy ettől függ életünk, kenyerünk, jövőnk, mindenünk!

Felhívásunknak máris meg volt

Tisztelt Olvasó!

Ön a lap árával hátralékban van. Hogy mennyi a tartozása, azt már (többször is) külön levélben kimutattuk. Kérjük, legyen szives tartozását e héten minden bizonynyal kiegyenlíteni, nehogy a további késés miatt önnek is, nekünk is kellemetlenségben legyen részünk.

Kiváló tisztelettel

a kiadóhivatal.

a hatása. Egész halom válasz és elismerő levél fekszik előttünk, a melyek közlését megkezdjük. Igen szép és okos levelek.

De ez még mind kevés. Azt akarjuk, hogy a *Magyar Néplap* hasábjain ezrek és tizezrek egyesült akarata szólaljon meg, impozáns erővel, lelkesedéssel, buzgalommal!

Ezért szólítsátok fel nyilatkozatra azokat is, a kik ugyan nem olvasói még a *Magyar Néplapnak*, de eljárásunkat helyeslik, mert ők is magyarok, igazak, fölvilágosodottak, ők is egy akaraton lévő *testvéreink*.

Tekintetes szerkesztőség! Csak nagyon helyeselni tudom a *Magyar Néplapnak* azt az eljárását, a melyet addig még egyetlenegy lap sem tett meg, hogy egyenesen az olvasóinak, a népnek véleményét kéri ki az elkövetkezendő küzdelmekre. És nagyon helyeselném, hogy végre a sok beszéd áradata helyett a valóságos tettek mezejére lépünk. Egész lelkesedéssel és erőmmel részt veszek magam is ebben a szervezkedési munkában és igyekezni fogok minél számosabb híveket gyűjteni a *Magyar Néplap* zászlaja alá. Addig is a véleményem röviden a következő: 1. A plurális, vagyis a többes választói jog *ellen* okvetlenül küzdeni kell, mert eddig is az a baj Magyarországon, hogy az a sokat hangoztatott »egyenlőség« nincs meg a valóságban, csak papíron. A plurálissal ott vagyunk, a hol a mádi zsidó; mert mit ér, hogy ha száz becsületes magyar gazda X-et akarja képviselőnek, de van a kerületben *hat* dusgazdag zsidó, a kik Y-t választják meg, mert egyenkint husz szavazatot számitanak. Tehát az lesz érvényes, a mit *hat* ember akar és nem az a mit száz akar. Ilyen jogot inkább ne is adjanak nekünk, mert csak bolonddá tartanak vele bennünket. 2. Semmi esetre sem szeretném, ha titkos volna a szavazás. Mert így nem lehetne *ellenőrzés* és ha megint jönne egy darabont-féle kormány, úgy csalná meg a népet, a hogy akarná. Hiába szavazna a nép a maga emberére. A kormány egyszerűen azt mondaná, hogy a nép ellensége nyert, az kapott több szavazatot, punktum. És el kellene hinnünk, mert *titkos* lenne és mi hiába találgatnók, hogy hány szavazott erre, hány arra, sohasem tudnók meg az igazságot. 3. Szerintem mindenkinek meg kell adni a vá-

lasztói jogot, a ki magyarul írni, olvasni és beszélni tud. De ki kellene mondani, hogy választható csak az legyen, a ki a magyar állam föltétlen híve és nem fölforgató ellensége. Különbén sem nagyon kell félni az ellenségtől, mert mi, magyarok, elegen vagyunk és a mi akaratunk könnyen eltiporhatja a gazokat. . . . De csak akkor, ha minden magyar választói jogot kap, a ki magyarul írni és olvasni tud. Tisztelettel *Halász Kálmán*, gazdálkodó Debreczen.

Igen tisztelt szerkesztő ur! Belényesen, a mely az ország legerősebb oláh kerülete, tavaly azok az oláhok döntötték el a választást, a kik nemcsak magyarul, de még oláhul sem tudnak írni és olvasni. Ilyen a magyarországi nemzetiségek óriási többsége. Ezekről semmit se kell félni, ha csak az lenne választópolgár, a ki magyarul írni és olvasni tud. Mert ma már minden magyar ember tud. De a nem-magyarok nem, tehát azok kiesnének. Ezért legyen mindenkinek joga, a ki magyarul írni és olvasni tud. De másnak nem. És egy ember csak egy szavazatot számitson, mert minden ember egyforma a törvény előtt. Hogy titkos legyen-e a választás, arra nem szavazok. Mindenesetre a magyarnak *természete a nyíltság*. Tisztelettel *Dajka Lajos*, földmives. Biharpuspöki.

Tekintetes szerkesztőség! A M. Néplap-ban hozzánk intézett kérdésekre válaszom a következő: 1. A választójog *többes* legyen és pedig azért, mert evvel véleményem szerint a nemzetközi szociálisták tulsulyra emelkedését. Vagyis a kinek több iskolázottsága, diplomája van, s több adót fizet, annak egész méltányosan megadható a többes választójog. 2., Hogy titkos, vagy nyílt legyen a választójog, szerintem mindegy. A mai viszonyok között a terrorizmustól nem kell tartani, s így bátran lehet nyíltan is szavazni mindenkinek a hová akar. 3. Minden írni és olvasni tudó ember, ki 24-ik évét betöltötte és *magyar állampolgár*, birjon szavazati joggal ha adófizető, ha nem. Nem volna méltányos elvenni a jogot azoktól a kinek, — ha nem is tudnak olvasni — eddig meg volt a szavazati joguk, mert adófizetők voltak, de a későbbi nemzedéknek csak akkor adnék választói jogot, ha megtanultak írni és olvasni, mert ha valaki magyar állam-

polgár akar lenni, tanulja is meg a magyar írást és olvasást. *Nagy Sándor* nyug. máv. hiv. Budapest.

Mélyen tisztelt szerkesztőség! A M. N. 38. számában fölvetett kérdésekre én, mint kis ember, azt mondom, hogy ha a választói jog *általános* lesz, hát mindenki előbbre lesz egy lépéssel. Mert az eddigi választói rendszer *nem a jogot*, hanem a *hatalmat képviseli*. Epen azért, iskolára, vagy vagyonra való tekintet nélkül *egyes* legyen a szavazási jog, mert a kis ember igaz, hogy csak *kis kereke*, de *egész* kereke az állami gépezetnek. S ha mindenkiből kitudnak bennünket, ha mi, kis kerekek megállunk — akkor bizony a nagy kerekek sem foroghatnak jól a gépezetben. . . Szerintem a választói jog *minden* magyarul írni és olvasni tudó embernek megadandó. . . Tisztelettel *Süttő Vendel* vasuti ör Eperjesen.

Tekintetes szerkesztőség! A szavazati jog már csak azért is legyen *egyes*, mert ha a vagyont és az iskolázottságot nézzük, akkor a zsidóság tulnyomóan többes szavazati jogot fog kapni. Mert kik kezében van a vagyon és a műveltség, mint a zsidókéban! A tiszta magyar uraknak és grófoknak inkább lehetne többes szavazati joga, de itt is tekintettel kell lenni a róm. kath. vallásra. Milyen szépen hangzik Ó Nagyméltósága dr. Várossy Gyula kalocsai érsek ur beszédje, adja az Isten, hogy a reformátusok mielőbb nyerjék vissza látásukat és térjenek vissza abba az egyházba, a melyet hűtlenül elhagytak. Ellenben a zsidóságnak adott szavazati jogot nagyon is mérsékelni kell. Mert a zsidó a nevét megmagyarosítja, a mikor már dusgazdag, hogy a közvélemény szeméit bekösse, de — a szívét nem. Pedig akkor kellene magyarosodnia, a mikor még szegény és kapát, kaszát kellene fognia a kezébe. . . Akár titkos, akár nyílt lesz a szavazás, csak feltétlenül becsületes és csalárdságtól ment legyen. Ha tőlem függne, semmiféle nemzetiség nem kapna választói jogot. A magyarul írni és olvasni tudásra megjegyzem, hogy a legtöbb magyar tud ugyan írni és olvasni, *de nem akar jó lapot olvasni* és egyáltalán nem érdekli a haza sorsa iránt. *Ez a legfőbb baj*. . . Már csak művelődési és magyarosodási szempontból is csak annak kell választói jogot adni,

ja is meg
st. Nagy
Budapest.

észtőség! A
tetett kér-
mber, azt
asztói jog
ki előbbre
az eddigi
jogot, ha-
eli. Epen
onra való
en a sza-
mber igaz,
egész ke-
ek. S ha
münkét, ha
nk — ak-
ekék sem
tben . . .
g minden
tudó em-
tisztelettel
Éperjesen.

r! A sza-
zért is le-
gyont és
k, akkor a
bbes szab-
Mert kik
és a mű-
! A tiszta
knak in-
azati joga,
lenni a
en szépen
ga dr. Vá-
ek ur be-
gy a re-
rjék vissza
ssa abba
ütlenül el-
időségnek
magyon is
a zsidó a
a mikor
a közvéle-
de — a
or kellene
még sze-
ellene fog-
itkos, akár
ak feltétle-
alárdságtól
m függne,
em kapna
arul irni és
zem, hogy
ugyan irni
ar jó lapot
em érdek-
Ez a leg-
művelődési
pontból is
jogot adni,

a ki magyarul irni és olvasni tud és valóban szívből magyar állampolgár. A kinek nem tetszik magyarnak lenni, az ne részesüljön itt jogokban és ne tapossa a magyar földet. Az íráshoz és olvasáshoz kötött szavazati jog még az életük delén túlhaladottakat is művelődésre, tanulásra fogja bírni. Tarboj József, juhász. Zalkod, Szabolcs m.

Tekintetes szerkesztőség! Én ugyan nem sokat foglalkozom politikával, de véleményem szerint a gróf is csak úgy született, mint egy szegény iparos, vagy földi munkás. Noha van neki nagy birtoka, de ki munkálja azt? A szegény! Ezért úgy hiszem, legalább a szavazásnál egyformák lehetünk. Sok ember van Magyarországon, a ki beszélni, irni, olvasni magyarul egy szót sem tud s mégis magyar állampolgár. Így tehát honfitársunk. Ezért adjuk meg mindenkinek a jogot, a ki Magyarországon született. És minden körülmények között csakis titkos választási jogot követeljünk. Tisztelettel: Varga József kovácmester, Kislipppa (up. Magyar-Boly).

Mély tiszteletű szerkesztő Ur! A »Magyar Néplap« 38. számában közölt s a választói jogra vonatkozó kérdésekre belátásom szerint az alábbiakban teszem meg feleletemet: 1. A választói jog többes legyen. 2. Legyen nyílt a szavazás és 3. Minden magyarul irni és olvasni tudó honpolgár lehessen választó. Kiváló tisztelettel Vétzy Dénes, nyug. ref. tanító. Székelyudvarhely.

Mélyen tisztelt szerkesztőség! Nyolcz éve távol hazától, német gyárban keresem kenyeremet, de magyar vagyok s tiszta szívből kívánok önöknek minden erőt az igazságért való küzdelemben... Emlékeztetem önöket arra, a mikor a mult évben Ausztria általános választói jogot kapott. Szavazhatott itt a választáson cseh, olasz, morva, német, stájer, tiroli, horvát, szóval minden, csak a magyar nem. Véleményem szerint Isten és törvény előtt minden ember egyenlő, ezért a választói jog is legyen általános, egyenlő és titkos, mert így nem fognak célt érni a vesztegetéssel, így mindenki bátran oda szavaz, a hová akar. Tisztelettel Horváth István gyári munkás. Oberlaa. (Ausztria.)

Itt az idő!

»Van még idő!
Ez a rendes válasz, mikor Harczba hívjuk az erőket... Ezzel áztatják magukat, Kik szeretik a kényelmet:
»Van még idő!«

»Van még idő!
Ezzel szorul hátra minden Cselekvés és fáradozás... Nem veszik komolyan számba, Hogy a létben nincs megállás.
»Van még idő!«

»Van még idő!
Nagy hazugság s kábitószér Ez a mondás a nép ajkán. Hogy lehattünk némán, bénán! Mult az idő!

Nincs már idő!
Int a tettek nagy órája: Jogért, szóért viaskodni! A mit most s mulasztunk még, Soh'se tudjuk azt pótolni!
Itt az idő!

*****

A politikai helyzet.

Előkelő politikusok a létben összeült képviselőház ezidei munkálkodásáról a következő kilátásokkal kecsegtetnek bennünket.

A kedden megindult parlamenti szezon olyan politikai munkásságnak a megindítója, mely Magyarország részére új jövő megalapozását jelenti. Nem kevesebbről van szó, mint arról, hogy a kormány a mostani parlament érvénye alatt az összes függő kérdések megoldásával véglegesen tisztázott helyzetet akar teremteni, vagyis még ezzel a parlamenttel akarja megoldani nemcsak a választói reformot, hanem a bankkérdést és a felfüggesztett katonai problémákat is.

A mi a választói reformot illeti, a tervezet készen van és a közvélemény elé is kerül. Bizonyos, hogy a reform körül kavargás fog támadni, e kavargásban a legnagyobb lármát a szocialisták fogják csapni, a kik azt a látszatot akarnák kelteni, mintha nekik tömördek mandátum járna az új parlamentben.

A választói reform elintézése egymaga is legalább egy esztendő igényel. A reform alapján való előkészületek pedig legalább még egy esztendőt. Ez alatt a két esztendő alatt a függetlenségi párt kívánságához képest el kell intézni a bankkérdést, de az ország jövője érdekében meg kell oldani a katonai problémákat is.

Igaz, hogy a koalíciós kabinet csupán ideiglenesen vette át a kormányzást. De a viszonyok alakulása elsődrendű kötelességévé teszi a kormánynak, hogy egy új választási törvény alapján leendő választásnak amugy is súlyos körülményeit ne súlyosbitsa oly fontos kérdéssel, mint a minő a katonai problémák kérdése. Az ország nyugalma és békés fejlődésének lehetősége követeli első sorban a katonai kérdések elintézését és az ezek elintézetlenségében rejlő folytonos bizonytalanság kiküszöbölését. De követeli azt a hadvezetőség többszörös sürgetése, mely a hadsereg harcképességének szükségleteire támaszkodik. És követeli főképp az a szempont, hogy e kérdések még I. Ferencz József életében kerüljenek megoldásra.

Választói reform, bankkérdés és katonai problémák ilyformán együttesen megoldandó háromsággá egyesülnek és ennek megoldására válik szükségessé a koalizált pártoknak egységes táborba való tömörülése.

Ugy látszik, hogy ebből az egységes táborból a néppárt ki fog maradni. A néppárt már most számít a leendő uralkodó alatt remélt előnyös helyzetére. E reményeiben a néppártra nagy csalódások várnak ugyan, de a kormánynak semmi oka nincs, hogy ezt aggodalommal nézze. Különben a néppárt különválása még nem befejezett dolog.

A mi a függetlenségi pártot és az alkotmánypártot illeti, a kettő között a bankkérdés okozta a fuzió nehézségét, de ez a nehézség már át is van hidalva a bankkérdés oly elintézésével, mely a függetlenségi pártot egyelőre kielégítheti, az alkotmánypárt aggályait pedig elsimitja. A bankkérdés oly megoldásáról van ugyanis szó, mely legalább formailag

az önálló bankot megvalósítja, bár lényegileg nem is jelenti majd az önálló bankot: külön bank Magyarországon, külön bank Ausztriában, melyben nemcsak az üzletvezetésben irányuló elvek fognának egyöntetűen megállapíthatni, hanem megfelelő pénz- és érmeunió létesítésével a mai pénzrendszer is változatlanul érvényben marad. Ez az elintézés, ha pusztán formainak látszik is, lényegében a magyar hiteléletre nézve mégis kedvező változásokat fog maga után vonni. Így mondják.

A bankkérdés megoldása alapján kerül sor a *fuzióra*, melynek égíse alatt kell nemcsak a bankkérdést és a választói reformot, hanem a katonai problémákat is elintézni, úgy, hogy a választói reform alapján kiírandó új választásra e kérdések eltűnjenek a harci jelszavak szótárából.

A katonai kérdések megoldásának módjára még nincsenek kész tervek. A kormány tisztában van azzal, hogy itt nagy szerepet játszanak a vívmányok. E tekintetben nehéz feladattal kell megbirkóznia a kormánynak úgy felfelé, mint lefelé, de számíthat arra, hogy a mit a függetlenségi párt vezérei elfogadhatónak tartanak, azt a párt is el fogja fogadni.

Ezek a tervek, a melyekről azonban még előre nem tudhatjuk, hogy mi lesz belőlük megvalósítható és hogy a megvalósítottakból — mi lesz az ország népére nézve hasznos és jó. A mi jó lesz, azt minden esetre elfogadjuk, de a mi rossz lesz, az ellen egy szívvel-lélekkel küzdeni fogunk.

Samassa érsek nyolczvan esztendő.

Az egri egyházmegye országosan tisztelt és szeretett főpásztor, *Samassa József* érsek szeptember 30-án, szerdán tölti be életének nyolczvanadik évét.

Ritka szép kort ért el a kiváló főpap, de ritka szép és értékes munkásságot fejtett ki egy hosszú életen át a magyar katolikus egy-

ház nagyjai között, azokat gyakran fölül is múlva. Nemcsak mint pap, de mint a hazai közügyek, a politika, a társadalom, a művelődés és a jótékonyág terén működő lelkes férfiú, helyes és jóságos tevékenységével nagy érdemeket és osztatlan népszerűséget szerzett nemcsak hazánkban, de a külföld előtt is. Ez a közszeretet, tisztelet és nagybecsülés legimpozánsabb 1902-ben nyilatkozott meg, a mikor Samassa aranymiséjét ünnepelte s ekkor az egész ország,

minden valláskülönbség nélkül, sietett őszinte hódolattal megtisztelni az agg érseket.

1852-ben szentelték pappá s óriási műveltségével mindjárt pályája kezdetén föltűnt. Első fényes szereplése az volt, a mikor a német tudósok támadását egy pompás cikkben visszaverte, a miért azok a magyar papság latin-tudását becsmérelették.

1861-ben egyetemi tanárrá nevezték ki.

1869-ben Aranyos-Maróth egyhangulag képviselővé választotta s a Deák-párt egyik legkitünőbb, nagy politikai tudású tagja volt. Még ebben az évben ki is neveztek vallás- és közoktatásügyi miniszeri osztálytanácsossá.

1871-ben a szepesi püspökséget nyerte el s itt különösen a nemzetiségeket igyekezett magyar szeltemben nevelni és megtartani s ebben eredményeket is ért el. És hívei szerették, papjai éppen úgy, mint főlebbvalói.

1873-ban már egri érsekké nevezték ki. Ekkor visszavonult a politikától és igazi pástora lett egyházmegyéjének. De azért erős magyar hazafiúi érzésének minden egyes alkalommal jelét adta. E mellett óriási összegeket fordított mindenkor a magyar iskolák, irodalom és művészet, közművelődés és jótékonyág nemes céljaira. Csak érsekségének első husz esztendejében három millió koronát tett ki az az összeg, a melyet ily célokra fordított. Hát még azóta, mennyire növekedett! Samassa ha valamihez támogatást nyújtott, mindig egész munkát végzett. Félsegélyeket, fél-intézkedéseket nem tett. Azért fakadt igazi áldás és eredmény az ő kezei nyomán mindenben. S ő maga igazi példája az egész, lelkes, jó és nagy, tudós és embertársait szerető férfiakkal.

Igy érte el ime, életének 80-ik évét. Ez alkalomból őszinte szeretettel és tisztelettel kívánjuk neki, hogy az Isten tartsa meg őt egyházmegyéjének és a hazájának a javára mindaddig, a mig csak ezen a földön érezni tudja hosszú élete nagy tetteinek minden áldását, minden örömét, minden boldogságát.

A király Magyarországon.

Mennyit időzik körünkben
Ferencz József?

Budapest, szept. 24.

Bizony, csak elmúltak azok az örömteljes, békés és vidám, fényes, mozgalmas nyolczvanas évek, mikor Gödöllőn és Budán hangos udvari

aróth egy-
választotta s
egkitünőbb,
tagja volt.
ki is nevez-
ügyi minisz-

büspökséget
en a nemze-
magyar szel-
megtartani s
ért el. És
éppen ugy,

ersekké ne-
szavonult a
ásztora lett
azért erős
nek minden
ét adta. E
ket fordított
skolák, iro-
zművelődés
s céljaira.

3 husz esz-
lió koronát
melyet ily
még azóta,
Samassa ha
nyújtott, min-
zett. Fél-se-
éseket nem
zi áldás és
yomán min-
gazi példája
nagy, tudós
ő férfiaknak.
etének 80-ik
szinte szere-
ránjuk neki.
meg őt egy-
házájának a
g csak ezen
hosszu élete
áldását, min-
boldogságát

országban.

örünkben
sef?

st, szept. 24.

tak azok az
dám, fényes,
s évek, mikor
angos udvari

élet pezsgett dicső emlékü Erzsébet királynénk személye körül. Akkor a felséges ur évenként hat-hét izben is hozzánk szállt és 1882—83. telén egyhuzamban három hónapot töltött nálunk a fejedelmi pár a trónörökös-párral együtt.

A királyfinak, boldog emlékü Rudolfnak tragikus halála után megfogyatkozott a látogatások száma, de még mindig vagy nyolczvan napját az esztendőnek töltötte nálunk a király. Az utolsó tiz esztendőben azonban már csak fontos politikai okok vagy egy-egy hadgyakorlat hozta közénk a felséges urat.

1898-ban február, április, május, október és november havában, összesen 76 napot töltött nálunk a király. Leghosszabb ittidőzése kevéssel felséges nejének elvesztése után, kétszeri megszakítással, szinte másfél hónapig tartott: október 15-től november 26-ig.

1899-ben már mindössze csak negyvennyolcz napot tett ki királyunknak magyarországi időzése. Akkor három napi megszakítással nálunk volt október 15-től november hó 16-ig.

1900-ban három izben látogatott el közénk a felség. Februárban 13 napig, májusban 23 napig volt itt és október 13-ától kezdve több mint öt hétig. Ebben az évben épp ugy 76 napig tartózkodott Magyarországon a király, mint 1898-ban. Ez a hetvenes szám különben szinte kiszámításszerűen ismétlődik a király magyarországi időzésének évi tartamában. A 80-as években többször találkozunk ezzel a számmal.

1901—1904. években az ötven napos szám váltja fel a hetvenet. 1901-ben 50, 1902-ben 57, 1903-ban 54 és 1904-ben 52 napot töltött nálunk a király.

Az 1905. év folyamán már mindössze 18 napig volt körülünkben a király, 1906-ban 33 napig és tavaly már alig egy hétig.

Látnivaló tehát, hogy tényleg elég okunk van a panaszra a miatt, hogy királyunk ő Felsége keveset időzik hű magyar népe közt. S panaszunkat nem csak az udvari élet hiányá-

ból származó sokféle károsodásunk váltja ki belőlünk, hanem az őszinte ragaszkodás és tisztelet is — ez az ősi magyar vonás — koronás királyunk személye iránt.

POLITIKAI VILÁG.

Zászlót kapunk.

Zászlót kapunk. Bécs adja nekünk
Jó szívvel és nagy kegyesen,
Hogy az hajóinkon lobogjon,
Künn messze, messze tengeren.

Piros-fehér-piros színű lesz
E zászló egyik oldala,
Közepén ül büszkén, kevélyen
A két fejű nagy sas maga.

Másik felén piros-fehér-zöld
S a czimertünk, az angyalos,
S hogy ne legyen hiánya, rajt lesz
Koronánk is, az aranyos . . .

Örülj tehát magyar! E dupla zászló
Lobog hajóidon majd magasán . . .
Ez okból siess te is befizetni
Dupla adódat Bécsnek pontosan!
kár.

A képviselőház.

Közel három hónapos szünet után kedden délelőtt ismét megkezdte munkáját a magyar törvényhozás. Az első ülésen *Justh* Gyula elnökölt. A miniszterek csaknem mind jelen voltak. Az elnök elparentálta *Hilberth* Károly képviselőt, *Oberschall* Adolfot, a Kuria elnökét és *Falk* Miksát, akik a szünet alatt meghaltak s bejelentette, hogy *Chernel* Gyula, *Mecznar* Béla és *Kovácsy* Albert képviselők lemondtak mandátumukról, *Szabó* István, báró *Sennyey* Miklós, *Solymossy* Endre és *Hlatky-Slichter* Lajos a szünet alatt mandátumhoz jutottak, báró *Bánffy* Dezső két hónapi szabadságot kapott. Ezután *Wekerle* Sándor miniszterelnök szólalt fel és betérjesztette az 1909. évi költségelőirányzatot. — Ez már — mondta — a harmadik előirányzat, melyet ő betérjeszt. Ez számokban is feltünteti az ő kormányzati politikáját. Az általános választói joggal kapcsolatban az egész vonalra kiterjedő szociális politikát tüzött ki maga elé. (Helyeslés.) Az állami alkalmazottak sorsának javítása új

költségeket ró az államra most is, de most már befejezettek is kívánja ezeket a kiadásokat tekinteni.

A miniszterelnök ezután részletesen ismertette a költségvetést, a mely a jövő évre *száztíz millió koronával lesz nagyobb* az ideinél.

A szerdai ülésen a képviselőház a delegáció tagjait választotta meg, továbbá *Andrássy* Gyula belügyminiszter terjesztette be a kolera és pestis elleni védekezésről szóló törvényjavaslatot, a melyet egész Európa elfogadott. Nehány interpelláció után a Ház üléseit október 20-ig elnapolta.

Szerdán tartott ülést a főrendiház is, a melyen szintén a delegátusokat választották meg.

Koaliczió a kormány ellen.

Az általános választói jog kiküzdésére azok a politikusok, a kik a kormány törvényjavaslata ellen már előre is állást foglalnak, vasárnap gyűlést tartanak a fővárosban, a melyen *megalakítják az ellenzéki koalíciót*. Ez küzdeni fog a többes választói jog és annak fogyatékosága ellen. Csak az a baj, hogy ez a gyűlés nagyon magyarelles. Darabont és bécsi szövetséges elemekből fog állni. Részt vesznek ezen a gyűlésen: a *szociáldemokrata párt és a nemzetiségek*, az ugynevezett paraszt-párt, a radikális-párt, (*Kristóffy*) stb. stb. A koalíció czime »választójogi szövetség« lesz. A magyarságnak azonban ezzel a csöcselékkel nem szabad magát azonosítani. Az igazi választójogi szövetséget majd a Magyar Néplap és az ő lelkes hívei fogják megalakítani.

Miniszterek tárgyalása.

Andrássy Gyula gróf belügyminiszter a héten hosszabb kihallgatáson volt a királynál. Az audiencián hír szerint a *választói jog* kérdéséről folyt a szó. — *Wekerle* Sándor miniszterelnök mindjárt, a mint hazaérkezett Budapestre, látogatást tett *Kossuth* Ferencznél, a kivel a politikai helyzetről szintén hosszabb tanácskozott.

A delegáció.

Az idén az őszi delegációs üléseket Budapesten fogják megtartani. Már meg is állapították az időpontot. E szerint a delegációkat október 8-ra fogják összehívni.

A szerbek komédiája.

Megirtuk volt azt a botrányt, a melyet a szerbek rendeztek a karlócai pátriárka-szék betöltése körül.

Erre a magas méltóságra ugyanis a szerbek olyan embert választottak Zmejánovics személyében, a ki még magyarul sem tud. A király ezért a választást megsemmisítette.

A mult héten kellett volna az új választást megejteni. A kormány és Kossuth Ferencz a szerb választó kongresszusnak Bogdánovics Lucziánt ajánlotta, mert csak ez tud magyarul az összes magyarországi szerb püspökök között és mert így csakis az ő megválasztását hagyná helyben ő felsége is. — És mit csináltak a magyargyűlölő szerb radikálisok? Csak azért sem a kormány jelöltjét választották meg, hanem Sevics Mitrofán újvidéki püspököt, a ki azonban a választás után nyomban lemondott a pátriárkai méltóságról. Ez azonban csupán komédia volt. Sevics lemondó irata készen volt, még mielőtt megválasztották volna. Megválasztása ravaszsággal kiesztelt terv szerint történt, csupán abból a célból, hogy a radikális párt időt nyerjen arra, hogy politikai engedmények kicsikarása végett újból tárgyalásba bocsátkozhassék a magyar kormánnyal. E reményességében azonban csalódott a radikális párt, mert a királyi biztos Sevics lemondása után azonnal felszólította a kongresszust, hogy három nap alatt válassza meg az új pátriárkát. Kedden volt az új választás, a mikor végre a szerbek megunták a komdiázást és Bogdánovics Lucziánt 14 szótöbbséggel karlóczai pátriárkává választották. A király ezt a választást jóvá fogja hagyni.

TÁRCZA.

Ketten ültek . . .

Ketten ültek a lugasban,
Csupán ketten, meghitten;
Hallgatták az estharangot
S imádkoztak csendesen.

Az estharang rég elhangzott,
A két hű szív elszakadt —
Jó, hogy még vigasztalásul
Az imádság megmaradt.

Szelestey László.

A futó bolond.

— Igaz történet. —

Az 1750-ik évben London utcáin óriási csoportosulás támadt. Az emberek majd elesetek, úgy rohantak a csodadolgót megbámulni.

— Mi az, mi az? — kérdezték a kíváncsiak.

— Hát nem látja? Egy bolond! választottak a „bölcsőbbek.“

Csakugyan úgy látszott, mintha egy futó bolondot kergetne az utca népe. A kocsisok röhögve kiáltoztak rá. A suhancok kifütyölték és sárral dobálták. Az inasok papucsait és kalapjukat hajigálták utána. A diákok botokkal és kövekkel fenyegettek. Az utcai tömeg nevetve és csufolódva kísérte.

— Láttatok már meggárgyult angliust? Itt megy a futóbolond. Ni, mit tart a feje fölött . . .

Esett az eső. És csodálatos, hogy az egész népség mind bőrig ázott, csak az a „futóbolond“ maradt száraz, a ki a feje fölött azt a furcsa boszorkányszárnyat tartotta . . .

No igen, mert az a „futóbolond“ Hanway János volt, az esernyő első európai feltalálója. A nép, a mely addig nem látott esernyőt, azt hitte, hogy ez a jó ember megvadult. Hiába lett mindenki vizes, hiába maradt az ő ruhája esőben is száraz, csak bolondnak tartotta mindenki . . .

Csak sok idővel Hanway halála után lett az esernyő általános. Csak nagynehezen látták be az emberek óriási hasznát. Sok idővel az után, hogy a feltaláló, Hanway, „futóbolond“ gyanánt halt meg. De ő tudta, hogy néhány évtized múlva azt tartják futóbolondnak, a ki esernyő nélkül megy majd esőben az utcára.

Egy pár évtized alatt aztán nemcsak hogy beteljesült Hanway előrelátása, de valóságos esernyőmánia vett erőt az embereken.

Majd hogy nem gyilkolták egymást a „feltalálók.“

Készítettek olyan esernyőket, a melyek szövetségét a vasszerkezettel együtt le lehetett venni és a botba behelyezni. Voltak aztán esernyők, a melyekbe törfegyverek rejtöztek, sőt olyanok is a melyeket puska gya-

nánt el lehetett sütni. Egyik zseniális esernyőfeltalálóról azt olvastam, hogy annyira belemerült az esernyők tanulmányozásába, hogy egy este, mikor hazament, szórakozottságból esernyőjét az ágyba fektette, önnön-magát pedig a sarokba állította. Egy amerikai oly esernyőt talált föl, a melynek nyelébe tintát, tollat, papírost, írót, tollkést és radirgumit lehetett elhelyezni. Viszont egy másik abban fáradt, hogyan tudná a négyemeletes házát az esernyőjében elhelyezni . . .

És csodálatos, ezeket már nem tartotta senki „futó bolondoknak.“

UJDONSÁGOK.

Bizalmam az ősi erényben!

Száz próbát állott nép
A magyar,
Multjában a fátyol
Eltakar
Ezer seb-forradást
Sajogót,
De nem takar egyet
Szégyelni valót . . .

Hitéhez s urához
Mindég hű,
Soh'se azt nézte, mi
Czélszerű;
Becsület-tudás az
Erénye:
Lehet is bizni ez
Ősi erénybe!

A nemzet szerelme
S hűsége
Bástya a királynak,
Mely védve
Alkotja számára
A jelent
És a mi királyunk
Tudja, ez mit jelent.

Nézz, király, nyugodtan
Jövőbe!
Bizalmad leraktad
A szirtre.
Ember, nép mulik, ez
Törvényünk;
De el nem mulhatik
Ősi erényünk!

Rudolf trónörökös szobra.

Október 12-én leplezik le ünnepélyesen Budapesten néhai Rudolf trónörökös szobrát. A leleplezési ünnepségen részt vesz a király is. A szobor a városligetben, a Stefánia-úton van felállítva.

Az új nagyváradai püspök.

Nagyváradai tudósítónk beavatott forrásból értesül, hogy a nagyváradai püspöki szék betöltésének kérdése elintézett dolog. Szegedényi Pál utóda *Párty Sándor* szepesi püspök lesz, a kinek beiktatása még ez év végén megtörténik. Szepesi püspök pedig minden valószínűség szerint *Szmrecsányi Lajos* egri segéd püspök lesz.

A bolgár fejedelem Magyarországon.

Szerdán érkezett Budapestre *Ferdinánd* bolgár fejedelem feleségével és fejedelmi kíséretével. A főváros közönsége százezreivel tödült azokra az utvonakra, a melyeken a királyi vendég elvonult. A bolgár fejedelem a keleti pályaudvaron érkezett Budapestre s a Rákóczi-úton, Erzsébet-körúton és Fürdő-utcán át hajtatott a Várba. Ezt az utvonalat földszitették zászlóval diszitett árbocokkal. Ferdinánd fejedelem, a míg a fővárosban tartózkodik, a királyi várpalota vendége. Pénteken a bolgár fejedelem Szombathelyre utazott.

Megint vasuti szerencsétlenség. Ujabbán szinte napirenden vannak a magyar államvasutak vonalain a balesetek és szerencsétlenségek. A napokban ismét az épülő félben levő sopron-köszegi vasut Veperd és Sopronszentmárton közötti szakaszán egy hat kocsi-ból álló anyagot-vívó vonat a nagy kanyarulatnál kisiklott és a 15 méter magas töltésről a mélységbe zuhant. Három munkást *Fennesz Pál*, *Vesszeli Jakab* és *Ecker Pál* halacsonyi legényeket a kocsi-ból kiömlő homok agyonzuzta, *Pilvax Lajos* mozdonyvezető, *Horváth Ferencz* fűtő és *Juhász József* vasuti munkás súlyosan megsebesültek. A sebesülteket a soproni kórházba szállították. A mozdony, valamint a kocsik tönkrementek. A vizsgálatot megindították. De mit ér az? A holtakat nem fogják életre kelni.

Az osztrákok dicsőítése Debreczenben. Debreczenben a szociálisták esti tüntetést rendeztek. Mintegy háromszáz munkás végig vonult a város főutcain s az általa-

lános, egyenlő, titkos, községenkint való választójogot éltette. A tüntetést a rendőrség nagy erővel figyelte, úgy hogy nagyobb rendezés nem történhetett. A szociálisták zajosan éltették az osztrák politikát és annak szociális alkotásait. Nem csoda. Az egész magyarországi szociálisták bécsi pénzen táplálkozik.

Olaszok tüntetése magyar katonák mellett. A huszadik honvédegyalogezred fiúmei százada a hadgyakorlatról a napokban érkezett haza Fiuméba. A hazatérő századot a pályaudvartól a kaszárnyáig lelkesen ünnepelték. Az olaszok az egész utvonalon zajosan éltették a magyar honvédeket s ez a magyarbarát tüntetés a magyarság körében igen jó hatást tett.

Néplázadás egy horvát faluban. A varasdmegyei *Ljubiscicán Baroldingen* gróf földbirtokos ellen a falu népe lázongásba tört ki. A gróf ugyanis birtokháborítási pört indított a község ellen, a mire a nép fenyegető magatartást tanusított. A csendőrök közbeléptek, s kénytelenek voltak fegyverüket használni. A csendőrök lőttek és többeket megsebesítettek. A mozgalom vezetőit letartóztatták.

Egy derék újságíró halála. *Petrássevich Géza* közgazdasági író, a katolikus sajtó egyik jeles munkása, a ki egész életén át híven küzdött a zsidóság ellen, kedden délután meghalt. Fiatalon, 37 éves korában. Czukorbetegség ölte meg, a mely csak két hét előtt keletkezett egy utazása közben s két hét alatt megölte a hatalmas, erős embert. A katolikus hírlapirodalmat nagy veszteség érte a kitünő tollu publicista halálával.

Vilma holland királynő.

a ki az idén, ebben a hónapban ünnepelte uralkodásának tíz éves jubileumát, jelenleg igen súlyos betegségben szenved. Valami régóta

lappango belső baja van, a mely időnkint nagy fájdalmakat okoz neki. A holland kormány most Berlinből meghívott egy kiváló asszonyorvost, hogy véleményt adjon Vilma királynő állapotáról.

A szociálisták áldozata. Tragikus sors érte a héten *Kun László* dr. csanádi kanonokot. Vasárnap a székesegyházban, miközben misét mondott, szélütés érte. Az agg főpapot eszméletlen állapotban szállították lakására. A kanonok résztvett

Budapesten a katolikus nagygyűlésen. Az eukarisztikus körmenet alatt történt, hogy a szociálisták zavargása közben egy ködarab a Kun dr.-ral egy kocsi-ban ülő lelkészt érte, a ki erre elvesztette eszméletét. A kanonoknak ugyan semmi baja sem esett, mind a mellett ez a durva támadás annyira hatott idegeire, hogy azóta nem tudott szabadulni izgatottságától. A kanonok hétfőn meghalt.

Vigyázzunk, jön a kolera. A belügyminiszter rendeletet adott ki, a melyben hivatalosan megállapítja, hogy Oroszországban nagy mértékben pusztít a kolera s fölhívja a hatóságokat, tegyenek meg minden óvintézkedést a kolera behurczolásának a meggátlására. A rendelet az ország valamennyi törvényhatóságának szól s rendkívül fontos intézkedése, hogy a megfertőzött vidék minden emberét nyilvántartja. A miniszter rendeletének csak akkor lesz igazán értéke, ha különösen a határszéli hatóságok a legnagyobb energiával hajtják végre az óvintézkedéseket.

Ötszörös halálos ítélet. A belvárosi törvényszék több napos tárgyalás után halálra ítélte *Karika Ferencz*, *Végh Erzsébet*, *Miklós Juli*, *Béresi Miska* és *Czernkovic Anna* babineczii lakosokat, a kik ez évi áprilisban puskával, majd a mikor ez nem sikerült, méreggel pusztították el *Végh József* babineczii lakost.

Hadjárata egy postahivatal ellen. Egy romániai kis városkában rémregénybe illő tettet vitt véghez egy megvadult katonatiszt. *Esacanu* gyalogsági százados ajánlott levelet küldött a postára, de néhány perc múlva meggondolta a dolgot és elküldte inasát a postahivatalba azzal a parancsával, hogy az ajánlott levelet kérje vissza. A tisztviselő a postaszabályzatra hivatkozva, megtagadta a levél kiadását. *Esacanu* erre maga ment a postára és miután a postahivatalnok most sem teljesítette kérését, elrohant a kaszárnyába, fegyverbe szólított egy szakaszt, a mellyel megszállta a postahivatalt. A hivatalnokokat megkötöztette és a levelek közt addig turkált, a míg a magát megtalálta. A megrémült hivatalnokok elfelejtették a pénzszerényt bezárni és *Esacanu* az ott lévő készpénzt is magához vette. A hadügyminiszter intézkedett, hogy a századost tartóztassák le és szállítsák Bukarestbe. *Esacanu* százados a kis várost valóságos ostromállapotba helyezte. Az összes táviródrótokat

elvágtatta. A százados győztes hadvezér módjára vonult végig az utczákon és mindenkinek halálbüntetés terhe mellett megtiltotta, hogy az esetet bárhova is jelentse. A két postahivatalnok állapota a bántalmazás következtében veszedelmes. A pénztárt nem a százados, hanem katonái rabolták ki; a pénzt hadizsákmánynak tekintették és fölosztották maguk közt. A mikor a százados megtudta, hogy a távirősszekötést újra helyreállították, csapatának élén újra megjelent a postahivatalban és megint bántalmazni akarta a postahivatalnokokat, a kik azonban a mellék-helyiségekben eltorlaszolták magukat úgy, hogy a katonák nem tudtak hozzájuk férni. Nagy nehezen aztán a századost letartóztatták és erős katonai fedezet mellett Bukarestbe szállították, a hol a hadbírótság fog ítélni fölötte.

A betörő urakhoz. Mark Twain amerikai humorista villájában a minap betörők jártak, de vesztükre, mert a fellármázott háznép elfogta őket. Mark Twain ekkor a következő plakátot ragasztotta ajtajára: „A betörő urakhoz! Ebben a vilámban ezentul csak ezüstözött alpakka lesz. Az ebédlőben egy kosár fölött, hol a fiatal macskák alusznak. Ha a kosarat is el akarják vinni, a kis macskákat tegyék előbb a mellettük lévő sárgaréztartóba. De lármát ne csapjanak, mert csak zavarják a ház nyugalmát. A kalucsnik és esernyők az előszobában vannak. Távozáskor kérem az ajtót be-tenni. Mark Twain.“

Öngyilkosság dinamittal. — Handlováról jelentik, hogy Bahul József bányász dinamittal öngyilkosságot követett el és nyomban meghalt. Bahult, a ki hetvenkét esztendő volt, már régebben nyugdíjazták, mert munkaképtelen volt. Nemrégén a fiaival költözött Handlovára, ott akart megtelepedni. A munkában megöregedett ember nagyon unta a tétlenséget, ezért szánta magát halálra. Dinamitot tett a hasára és meggyújtotta. A föllobbant dinamit darabokra tépte. A rendőrség most

azt kutatja, hol szerezte az öreg ember a dinamitot.

Kifosztott zsidó templomok. Székesfehérvárott a minap betörtek a zsinagógába. A betörő ákulcsal jutott a templomba, két perselyt feltört s tartalmukkal, mintegy 250 koronával elmenekült. — Az abauj-megyei Bácsa községben csendőr-örs elfogott egy Popovics Mihály nevű embert, kinél betöréshez alkalmas eszközöket és kilenczven korona aprópénzt talált. Megállapították, hogy Popovics tört be a *kassai* izraelita templomba.

A jubileumi kereszt. Az országgyűlési balpárt tagjai az osztrák császári jubileumi kereszt dolgában indítványt jegyeztek be a Ház indítványkönyvébe. Az indítvány hangoztatja, hogy V. Ferdinánd királynak 1848. december 2-án történt lemondását a magyar nemzet soha el nem ismerte s ennélfogva a magyar országgyűlés képviselőháza azt, hogy a 60 éves osztrák császári jubileum emlékére alapított osztrák rendjel alapító levelét és alapszabályait a magyar hivatalos lapban közzétették és hogy ezt az osztrák rendjelet a magyar állam tisztviselői részére is adományozták, a magyar alkotmányba és a tételes törvénybe ütközőnek jelenti ki. Együttal a magyar kormányelnöknek azt a tettet, hogy az érdemkereszt alapításáról szóló császári kéziratokat ellenjegyezte, — helyteleníti.

Válságos idők előtt állunk. S a magyar nép helyzete csak akkor fordulhat jobbra, ha a „Magyar Néplap“ által hirdetett eszmék győznek minden vonalon. Ezért igyekez-zék mindenki a **Magyar Néplapot** ismerőseinek, elvbarátainak ajánlani. A jó lapot mindenkinek szent kötelessége pártolni, terjeszteni! Az ára oly csekély, negyedévre 75 krajczár, hogy ez igazán nem áldozat a leg-szegényebb embertől sem. Keresztény és magyar ember velünk tart.

Függetlenségi polgárok a plurális választói jog ellen. Budapest székesfőváros VI., VII., és

VIII. kerületi független polgárságának vezetői értekezletet tartottak, melyen elhatározták, hogy a közeli napokban nyilvános népgyűlést fognak rendezni a plurális választójog ellen. A gyűlés idejét és helyét plakátokon fogják hírül adni. Az értekezlet kimondotta, hogy a népgyűlésre meghívja mindazokat a képviselőket, a kik annak idején a parlamentben és programbeszédekben az általános választójog híveinek vallották magukat.

Rablógyilkossággal gyanúsított festő. A minap, mint Berlinből jelentik az ottani rendőrség letartóztatta *Senger* Albert festőművészt, mert azzal gyanúsítják, hogy orozva meggyilkolta s kirabolta *Franke* Ágoston pénztárost. Franket halva találta az erdőben egy favágó. A halott fején lött seb volt. Azt hitték hogy öngyilkosság történt s eltemették. Utóbb gyanút keltett, hogy a bonczolási jegyzőkönyv szerint Franke pénztárost hátulról érte a golyó, mert a seb koponyájának hátsó részén volt. Megindult a vizsgálat és csakhamar olyan adatokat derített ki, a melyek csaknem bizonyossá teszik, hogy gyilkosság történt. Az erdőben ugyanis azon a helyen, a hol a halott fektült, találtak egy levelezőlapot. Ezen *Senger* azt írja augusztus 21-iki kelettel Frankénak, hogy keresse fel őt másnap reggel kilencz órakor, majd elvezeti valahová, a hol nagy-szerű állást fog kapni. Franke elment *Senger*hez, de azóta nem látták s többé nem tért vissza lakására. Kiderült továbbá, hogy az a golyó, a melyet Franke koponyájában találtak, teljesen azonos *Senger* revolverének golyóival.

Öngyilkos gyógyszerész. A fővárosban öngyilkossá lett *Zsé* Rezső gyógyszerész. A fiatalember *Füzes*-*Abony*ból a minap került föl a fővárosba s szállóbeli lakásán ciánkálit ivott és még mielőtt orvosi segítségben részesíthették volna, meghalt. Tettének okát nem tudják.

Szerencsétlenség egy hadihajón. A *Latouche Treville* nevű

Első magyar villamos erőre berendezett hangszergyár

a m. k. honvédség, a közöshadsereg, m. k. zeneakadémia, színházak, művészek stb. szállítója

Raktár: II. Lánchíd-u. 4. BUDAPEST Gyár: II., Öntőház-u 2.

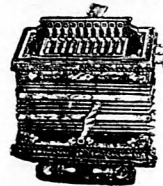
LEGNAGYOBB GYÁR ES RAKTÁR. Ajánlja saját gyárában készült elismert legkiválóbb minőségű vonós-, fuvó- és ütőhangszereit. Teljes zenekarok felszerelése előnyös feltételek mellett, a legjutányosabb árban szállítatik. — HARMONIKÁK legjobb erős, elpusztíthatatlan és különleges acélhangokkal — TÁROGATO saját találmány, iskolával 35 frttól feljebb.

Képes árjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve.

Kivitel nagyban és kicsinyben

STOWASSER J.

császári és királyi udvari HANGSZERGYÁROS

francia páncéloshajón a hiesi ki-
kötőben robbanás történt. A legény-
ségből tizenhárman meghaltak, ketten
halálosan megsebesültek. Mivel a
tengerészeti hatóság nem akarja a
szerencsétlenül járt katonák névsorát
kiadni, a nép nagyon zúgolódik. A
vizsgálatot megkezdték.

Megölte az apja szeretőjét.

Alsó Nyiregyházán történt az alábbi
véres tragédia. Jarábik János annak
idején gazdagon házasodott, derék,
szép asszony is volt a felesége. A
férfi fáradhatatlan, értelmes gazda,
ugyancsak furfangos eszű. A gyer-
mekeket is, voltak vagy kilenczen,
keményen dolgoztatták, nem csoda
hát, hogy esztendő folyamán meg-
gazdagodtak. Házukban azért a
rég, szűkös élet folyt, csak a gazda
költekezett már hosszabb ideje egy
menyecske, Buják Pálnéra, a kít
hét gyermeke s már husz éves
leánya, nem tartott vissza attól,
hogy a férfiak fejét elcsavarja. Ja-
rábik Jánost családjától mindjob-
ban elidegenítette, úgy, hogy szinte
már gyűlölte övét s miután a ta-
karékban volt pénzét kedvesével
mind elpredálta, nyíltan hirdette
uton-utfélen, hogy fölvesz a birtok-
ára, a mennyit csak lehet, azután
ketten együtt Amerikába mennek.
Ha családjáról szóltak neki, ez volt
a válasz: »Mit bánom azokat! A
Kati mindenem.« Jarábikné egyre
siránkozott, a gazda meg jó szót
nem adott senkinek a háznál, még
a falatot is sajnálta mindnyájuktól.
Mindent csak vitt volna oda annak,
a kiről a falu népe szentül hitte,
hogy megbabonázta, megégette őt
valamivel. Két felnőt legényfia több-
ször fenyegette a magáról megfe-
ledkezett embert:

»Baj lesz ebből, akárki meglássa!«
Egyszer már véresre verték a ki-
kapós Katát, a mint csikorgós czi-
pellőben, éppen a korcsmába ment
mulatni. Mult csütörtökön azután
végeztek vele. A szőlőbe készült
az asszony leányával együtt, mikor
szembejött velük Jarábik Jóska.
Pisztolyt rántott elő és rálőtt az
asszonyra; hallotta, hogy sikoltoz,
látta, hogy vérzik, meg sem állt,
ott hagyta, ment egyenesen jelent-
kezni a község házára. Megölte a
Kati, azt az alávalót, ezzel állított
be, nem tudta, hogy az asszony
csak karján sebesült meg, hogy le-
ánya bevitte a szőlőjükkbe, azután
futott Pilisre orvosért. Ezalatt a
mezőn, azok között, a kik künn
dolgoztak, az esetnek hire ment,
meghallotta a másik fiu, Jarábik
Pál is, hogy mit tett a bátyja. És

rohant a Bujákék szőlőjébe, hogy
lássa halva, mindnyájuk megrontó-
ját. Ott találta az asszonyt — élve
és látta rögtön, hogy könnyű a
seb, hogy nem is fog meghalni.
Fölkapott valami lapátélét s azzal
ütötte, ütötte vak dühében, a mig
szétlocsant az agyveleje, a mig el-
szállt belőle az élet. Mire megjött
az orvos, halva volt. A gyilkos leg-
ényt Monorra vitték a csendőrök.

**Ipparal foglalkozó nők éjjeli
munkája.** *Kossuth* Ferenc keres-
kedelmi miniszter most terjesztette
be a képviselőházhoz azt a törvény-
javaslatot, a mellyel az ipari foglal-
kozást üző nők éjjeli munkájának
tilalmáról kötött nemzetközi egyez-
ményt törvényerőre emeli. Az egyez-
mény szerint az összes nőknek kor-
különbség nélkül *megtiltják az éjjeli
ipari munkát.* Az egyezmény kiterjed
mindazokra az ipari foglalkozá-
sokra, a hol tiznél több munkást és
munkásnőt foglalkoztatnak. Ide kell
érteni a bányákat és kőbányákat,
valamint az agyaggyártással és föld-
dolgozással foglalkozó iparágakat,
az utóbbiakra vonatkozólag a bel-
földi törvényhozás fogja a határt, egy-
részt az ipar, másrészt a földművelés
és kereskedelem közt megállapítani.

**A spanyol királyi pár uta-
zása.** Madridi jelentések szerint a
királyi pár legközelebbi utazásának
programját a következőképen álla-
pitották meg: A királyi pár e hó
26-án utazik el. Münchenben 28 és
29-én fog időzni, *Budapestre októ-
ber 1-én érkezik* és ott október 3-ig
marad, 4-én és 5-ikén a szász királyt
látogatja meg Drezdában, majd ok-
tóber 6-án Bécsbe érkezik, ahonnan
a következő napok egyikén a Frigyes
főherceg birtokain rendezendő nagy
vadászatokra indul. A spanyol királyi
pár Nizzán át tér vissza Spanyol-
országba.

Milliók sztrájkja. Az angolor-
szági Lancashire-ben a minap kez-
dődött meg a pamutfonók sztrájkja,
a mely, ha tovább terjed, óriás mé-
retei lehetnek. Most *százötvenezer
ember* van munka nélkül. A sztrájk
oka bércsökkenés. Mivel a sztrájk-
lókhoz csatlakozni fog a fonókban
dolgozó többi munkás is, a sztrájk
— beleszámítva a munkások család-
tagjait is — *hárommillió embert* fog
érinteni. Tizenöt év alatt négy ízben,
és pedig összesen tizennyolc szá-
zalékkal emelték a munkabért. A gyá-
rosok azt mondják, hogy a mostani
öt százalékos bércsökkenés az üzleti
pangás miatt éppen nem ok a
sztrájkra.

**Hohenlohe herceg ismét
birtokot vett a Tátrában.** A
dusgazdag osztrák *Hohenlohe* her-
ceg ismét birtokot vett a Tátrában.
Ugyanis megvette Rókusz községben
Radnai dr. orvos birtokát és Forberg
községben az urbéresek erdejét.
Most pedig Klein Ignác dr. hercegi
ügyész megszerezte Hohenlohe her-
ceg részére a hanusfalvi birtokot
220.000 koronáért.

Az elzüllött huszártiszt. A
szabadkai rendőrség letartóztatott
egy szélhámos csavargót, a ki va-
lamikor nagy gavallér volt. A szél-
hámos *Miesner* Rudolf. Egykor dél-
cege huszártiszt volt s Bécsbe ke-
rült. Ott egy szép asszony miatt
összeszólalkozott egy királyi her-
ceggel, miért is távoznia kellett a
hadseregéből. Azután fokról-fokra
züllött s nemrég teljesen lerongyo-
lódva került Szabadkára a szegé-
nyek házába, onnan azonban a mi-
nad megszökött s nyomban szél-
hámosságra adta a fejét. Kiment a
tanyákra s ott a gazdáktól azon a
czimen, hogy őt bízták meg hiva-
talosan a tanyai iskolák kijelölésé-
vel, pénzt csalt ki. A csalásra ha-
marosan rájöttek. *Miesner* Rudolf
a rendőrség kezébe került.

Harc a csendőrökkel. Uj-
szentiván községben bucsu alkalmá-
val a magyar és szerb legények
között összetűzés támadt, a miből
verekedés lett. A verekedők szét-
választására megjelent csendőrök
közül az egyiket leteperték és el-
vették a kardját, mire a másik csen-
dőr az egyik merénylő legényt
agyonszurta. Közben magához tért
a letepert csendőr is, magához ra-
gadta fegyverét és egyik támadó-
ját agyonszurta. Mindkét legény a
helyszínen meghalt.

A hazatérők. A Kárpátia gőzös
Triesztbe érkezett. A hajó Newyork-
ból indult el. A Triesztbe érkezett
347 utas közül 297 magyarországi
illetőségű, a kik ott elhagyva a ha-
jót, külön vonaton Fiuméba utaztak
s folytatták utjukat hazafelé. — Az
Alice gőzös is megérkezett Ameri-
kából 100 magyarral Triesztbe, a
honnan a hazatértek vasuton folytat-
ták utjukat Magyarországra.

Halálos automobil-baleset.
Münchenből jelentik: A Franzis-
kaner-strasszén minap egy automobil
összeütött egy közuti vasuti kocsi-
val. A baleset következtében *Rainau*

**Vértes-féle sósorszesz,
Minden házban szükséges.**

gárságá-
tartottak,
a közeli
lést fog-
lasztó jog
lyét pla-
Az érte-
népgyü-
a képvi-
a parla-
ikben az
ek val-

yanusi-
Berlinből
g letar-
művészt,
y orozva
Franke
et halva
rágó. A
zt hitték
eltemet-
hogy a
tFranke
yó, mert
részén
és csak-
ett ki, a
teszik,
erdőben
bl a ha-
ezőlapot.
us 21-iki
resse fel
órákor,
ol nagy-
nke el-
em lát-
akására.
a golyó,
ban ta-
er revol-

ész. A
és Rezső
Füzés-
a fővá-
ciánkálit
egetség-
meghalt.

hadi-
e nevű

udvari
ROS
Illitója

ismert svájci mérnök halálosan megsérült, egy kilencz éves munkásfiú pedig meghalt. — Belfortból jelentik: Grosjean, Lemoure alprefektusa autobilon ment a Rhone-csatorna mellett. Az automobil a csatornába fordult és Grosjean és sofförje a vízbe fult.

A kolozsvári rendőrgyilkosság. Kolozsvárról jelentik: Kilencz napi tárgyalás után hozta meg az esküdtszék verdiktjét *Albert* Mihály külvárosi parasztlégény és kilencz társa ügyében, kik júliusban egy rendőrt megöltek és egyet megsebesítettek. Az esküdtszék *Albert* Mihályt szándékos emberölés büntetében, emberölés kísérlete és hatóság elleni erőszak büntetében, valamennyi vádlottat a szándékos emberölés kísérletének és hatóság elleni erőszak büntetében és *Bányay* Mihályt vádlottat mint külön fölbujtót is bűnösnek mondta ki. Ezért a bíróság *Albert* Mihályt hat évi fegyházra, *Hadházi* Samut három évi, *Bányay* Mihályt négy évi, a többit pedig két-két és félévi fegyházra ítélte.

A máramarosi gyanus beteggek. Máramarosszigetről jelentik: Egy szaploneczai oláh a járványkórházban koleragyanus tünetek között meghalt. A közegészségügyi bizottság megette a szükséges védőintézkedéseket. A közönség körében, bár újabb megbetegedések is történtek, nyugalanság nem mutatkozik.

Krisztus és a démonok.

II.

Hogy megszállások történtek és hogy a Sátán ezen az uton nyomasztó zsarnokságot gyakorolt az emberiségen, az minden kétségen felül álló igazság.

Mikor azonban e gyalázatos zsarnok a megszállott emberben szembe került Jézussal, az ő legyőzőjével, akkor nem tudta előle az utat elzárni, nem lépett fel, mint hatalmas, nem is fenyegetett, hanem kérte őt, (Lukács 8, 31.) rímánkodott neki (Márkus 5, 7.) és lábához

borult, kiméletért esedezve (Márkus 3, 11.). Vagyis Krisztus előtt meg kellett vallania a világ fejedelmének, hogy ő a gyengébb, a kisebb, a hatalmatlan! Ha csak jelenlétét észlelte, alakját látta, szavát hallotta, rögtön megzavarodott a démon, nyugtalan lett, utóbb elgyengült és ijedelemben meglapult. Mikor háromszori kísértésére sem tudta Jézust eltántorítani, mikor látnia kellett, hogy igazán jöttek angyalok és szolgáltak Jézusnak, akkor világos lett Sátán előtt legalább is annyi, hogy Jézus lesz az ígért Messiás valóban és megfogja menteni az emberiséget az ő zsarnoki uralmától. Minthogy tapasztalnia kellett, hogy Jézus jelenléte neki mennyire kényelmetlen, sejtette a rá váró kudarcot és álnokul fohászkodik kiméletért, irgalomért, mikor megvallja, hogy Jézus igazán az Isten szentje (Márk 1, 24. 35.) és a Magasságbeli fia (Márk 3, 11. 12.). Mikor egy-egy szerencsétlen áldozatját ki kell bocsájtania a karmai közül, akkor előbb erőlködik, tépi azt, rángatja és zuzza, de kárt többé nem tehet benne. Egyik démon, ki egy holdkóros fiut gyötört, annyira erős volt, hogy a tanítványok nem is bírtak vele (Máté 17, 15.) de a Mester azonnal kiüzte. Magdolnát hét ördög tartotta megszállva, de Jézus kiüzte őket (Lukács 8, 2.) Jézussal szemben mindig olyannak látjuk a démont, mint a kinek nincs hatalma és nem képes ellenállásra.

Jézus ellenben mindig komolyságot, szigort és megvetést tanusít a démonokkal szemben. Fellépése és szava mindig hadat üzen a Sátánnak és birodalmának. A hízérgésre, hogy »Isten szentje vagy, tudom jól« azt válaszolja Jézus neki: »Némulj meg és távozz in-

nen!« A szent evangelisták leírják, hogy Jézus a gonosz lelkeket mindig komolyan fenyegette, (Lukács 9, 43.) szidta, korholta (Márk 3, 12.) és pusztá szavával elkergette (Máté 8, 16.) nemcsak közvetlen közelből, hanem messzi távolból is (Máté 15, 21—28.). »Nem engedte, hogy szóljon a gonoszság szelleme«, írja sz. Lukács (4, 41.), nehogy az Ő igazságát ily hazug ajak vallja az emberek előtt. Mindenkor nyugalmat, méltóságot és tekintélyt látunk Jézuson, mikor a démonokkal szembe kerül.

Minthogy a szerencsétlen megszállt emberben két egyéniség működik, nem kerülheti el figyelmünket, hogy a Megváltó mennyi szánakozó részvétellel, mennyi istenes szívjósággal bánik a megszállt emberrel. Nemes jóakaratot, nagy türelmet és mélytüzű szeretetet mutatott mindenkor irántuk. Mikor Gerazában kérték, hogy egy embert szabadítson meg a gonosztól, Jézus ezen egynek lelki javát többre becsülte, mint az egész disznócsordát, melyet aztán a kiüzött démon víznek sodort és ott fullasztott. A megszabadítottnak aztán azt mondta, legyen az ő országának apostola és hirdesse világgá, mi nagyot cselekedett ő rajta. (Lukács 8, 39. és Márkus 5 19.) Krisztus úgy viselkedett Gerazában, mint a ki ur az ember, az állatok és a démonok fölött. Mikor máskor egy megszállott kisfiut szabadított meg, (Máté 17, 14—20.) megfogta annak kezét, fölemelte őt a magasba és úgy adta vissza atyjának. Minő gyöngédség és kimélet a szerencsétlen gyermek iránt, a szenvedő ember iránt! Mikor a szirofönciziai (pogány) anya kérte Jézust, hogy üzze ki a démont lányából, mintegy

Parcellázások jutányos és gyors keresztülvitele.

A „Kisbirtokosok Országos Földhitelintézete“ üzletműködési köre kiterjed a parcellázások lebonyolítására és az e célra szóló kölcsönök adására. Az intézet rendeltetése kizár minden nyereszkevést, miért is maga parcellázási célokra birtokot nem vásárol, hanem kívánatra elvállalja méltányos munkadíj ellenében a parcellázások teljes (jogi, telekkönyvi és mérnöki) lebonyolítását s e célra megbízottját helyszíni kiküldi, ki az összes teendőik ellátásáról a helyi kívánalmaknak megfelelően gondosko-

dik. Parcellázási célokra az intézet előnyös feltételű kölcsönöket engedélyez, melyekről szóló prospektust az igazgatóság (Budapest, V., Géza-utca 2.) készségesen küld. Az intézet közreműködésének előnyei. 1. A lebonyolítás olcsósága. 2. Az intézet nyereség részesedést nem igényel, a vevők ugyanazon az aron kapják a földet, a hogy az eladó eladja. 3. A vevők s eladók a parcellázás minden gondjától megszabadulnak. 4. Eladó egyszerre egy összegben kapja a vételárát. 5. Egyetemleges felelősség nincsen. 6. Az összes költségek előlegeztetnek. Az intézet által engedélyezett parcellázási kölcsönök előnyei: 1. A járadék **utólag** fizetendő. 2. Kölcsönök már 300 koronától adhatók. 3. Az egyik módozatú kölcsön teljes készpénzzel fizetetik ki. 4. Közjegyzői okirat nem szükséges, csupán az olcsó közjegyzői hitelesítés. 5. A kölcsön az intézet által fel nem mondható.

leírják,
et min-
Lukács
3, 12.)
e (Máté
szelből,
Máté 15,
y szől-
«, írja
az Ő
llja az
nyugal-
látunk
szembe

meg-
ég mű-
figyel-
mennyi
i iste-
egszállt
nagy
eretetet
Mikor
y em-
nosztól,
javát
egész
a ki-
és ott
tottnak
ő or-
se vi-
dett ő
rkus 5
t Ge-
ember,
fölköt.
lott kis
té 17,
keztét,
s ugy
gyön-
csétlen
ember
i (po-
ry üzze
mintegy

enge-
Géza-
A le-
vén, a
3. A
Eladó
összeg
lélye-
dó, 2.
teljes
án az
lható.

kényszerítésre várt az Üdvözítő, hogy a nő tanuságát tegyen nagy hitéről. (Máté 15, 21—28.)

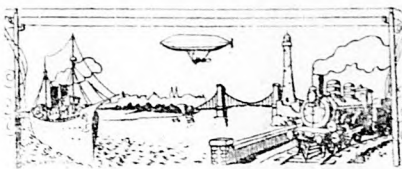
Valahányszor Jézus valakit a démontól megszabadított, mindannyiszor visszaadta neki érzékének épességét; ha a démon megsiketítette, hallóvá tette Jézus; ha a démon megvakította, látóvá tette a Megváltó; ha a démon összezsugorította a tagjait, kiegyenesítette őt az Üdvözítő! A holdkóros fiúcska többé nem volt a kórság áldozata (Máté 17, 17.), a megszállott néma a kiűzés következtében megszólalhatott, (Lukács 11, 14.) kéretlenül is rátette kezét Jézus a megtört asszonyra, mintegy kifejezvé, hogy ezentul az ő oltalma alatt álland és a nő nyomban állani tudott (Lukács 13, 13.).

A szegény megszállottak iránt Jézus csak részvétet, emberbarátságot és kiméletet tanusított! Megszabadította őket és helyreállította emberi méltóságukat. A démoni befolyás szörnyű kínjai megszűntek és alkalmat adtak az egyesek megtérésére, az összesség hitére és Jézus megdicsőítésére.

Ezen jó cselekedeteket nemcsak mivelte Krisztus, hanem még igazolnia is kellett, hogy mi végre teszi azokat. Mikor a néma ördögöt megtisztította, nemcsak testi kinját törülte el, hanem lelki vakságát is meggyógyította, bűnre való hajlamát kiirtotta, azután parancsolta neki, hogy legyen az ő országának apostola. A kiűzetésről azt mondotta, hogy Isten ujjá által (Lukács 11, 20.) és Isten lelke által (Máté 12, 28.) történik, mint bizonyítéka annak, hogy Isten országa eljött ime az emberek följére!

Az itt felsorolt adatokból és tényekből nyilvánvaló, hogy Jézus az idejében hatalmasan tobzódó démont az egész vonalon megvívta és megtörte; erre szolgált minden szava és egész eljárása. Ha kiűzhetette a megszálltakból, a minthogy ki is üzte, akkor uralmat vett rajta!

(Folytatása következik.)

NÉPEK, NEMZETEK.

Pestis Triesztben. Egy távol Indiából jött hajó nagy veszedelmet zuditott Trieszt városára. A *Ferencz Ferdinánd* gőzös Bombayból érkezett Triesztbe. A hajó Triesztből Fiuméba ment, de újra visszatért Triesztbe. A hajó egyik kormányosa, *Sponza Ferencz* a múlt reggel pestises tünetek között megbetegedett s délután a járványkórházban meghalt. Megbetegedett egy másik matróz is, ezt is elvitték a járványkórházba, a hajót pedig fertőtlenítés végett a szan-bartolomeói kikötőbe vitték. A két emberen végzett bakteorológiai vizsgálat megállapította a gümös pestist. A hajón döglött patkányokat találtak. Valószínű, hogy a hajón patkány-pestis tört ki s az okozta a fertőzést. A hajó egész személyzetét a legnagyobb gondossággal megvizsgálták és fertőtlenítették.

A kolera. Pétervárról táviratozók: A kolera folytonosan terjed. Vasárnap háromszázkilencvenketten betegedtek meg és százhuszonötven haltak meg. Az összes iskolákat bezárták s a helyiségeket kórházakká alakították át. — Mint Bukarestből jelentik, az oroszországi kolera ellen való védekezés végett a román kormány rendeletére a román-orosz határ összes belépő állomásait elzárták. — Pétervárról jelentik még: A kolera már a gyermekek közt is kezd terjedni. Harmincz gyermek betegedett meg kolerában. A helyőrséget még eddig megkímélte a járvány. A császári yachton, a mely a finn vizeken vesztegel, két matróz megbetegedett kolerában. Az elmúlt héten 1456 betegedés és 439 halálest fordult elő.

Ostromállapot Krajnában. A minap Pettau városkában történt, hogy az ottani németek megverték a szlovéneket. E miatt a szlovének népgyűlést tartottak Laibachban, a melyen elhatározták, hogy az osztrák németek gazdasági téren teljesen bojkottálják és hogy a pettaui vereségért bosszút állanak. A határozat második pontját azonnal tette is váltották. Az összes laibachi szlovének a német kaszinó elé vonultak és közporral iszonyuan megrongálták. Ugyanígy bántak el egész sor német épülettel. A rendőrség tehe-

tetlen volt, úgy hogy a tüntetők éjjel tizenegy óráig zavartalanul pusztítottak a városban. Éjfél tájban kétszáz csendőr érkezett vonaton, de a nagy tömeggel boldogulni nem tudott. Ekkor vonult ki a katonaság, melynek szuronyrohama és egy szlovén vendéglő rendszeres megostromlása után a tüntetés éjjel két óra felé véget ért. Száz embert letartóztattak. A tömeg leghevesebben a Wolfsgasseben támadta meg a katonaságot. Durván inzultáltak a csapatokat és a vezénylőt tiszt hasztalan szólította föl a tüntetőket, hogy távozzanak. A csapat élén álló tiszt végre kijelentette, hogy lövetni fog és a mikor a fenyegetése se használt, szuronyrohamot vezényelt. A tömeg erre visszahátrált és egy vendéglőbe menekült, a hol eltorlaszolta magát, szidta és gunyolta a katonaságot és követ is dobálózott. A katonaság és csendőrség végre kiűrtette a vendéglőt, miközben tizenhárom embert letartóztattak és átadták a törvényszéknek. Az összes német házak ablakait beverték. A többi közt a tartományi kormány, a tartományi elnök lakását és az összes német iskolák ablakait is beverték.

KEDVDERITŐ.

Rossz asszony mellett. »Anyjuk, anyjuk, senkit se irigylek oly nagyon, mint az első uradat.« — »Hiszen az már halott!« — »Hát épp azért!«

Örökös sábesz. »Kedves vőm uram, adok magának a lányommal 6000 koronát; de ha igéri, hogy szombatnap zárva tartja a boltját, adok még huszat.« — »Én pedig igérem, hogy ha összesen 100.000 koronát kapok, egyáltalán ki sem nyitom a boltot!«

Hidegvér. (A tengeren járó angol utasnak lihegve mondja egy matróz, hogy léket kapott a hajó. Válaszol az angol így): »Mért mondja ezt nekem? Enyém a hajó? És mit ordít annyira? Talán magáé a hajó?«

Ravaszul. Asztalos: »Nem szégyeli mindig hozzám futtatni az inasát, hogy adjak kölcsön?«

Lakatos: »A fiunak ugy magyaráztam meg, hogy maga adós nekem!«

Pázmáneum-műintézet Budapest, VIII., Köztemető-ut 8.

Beszélőgépek ingyen!

Meghívó.

Az összes **beszélőgépeket** (gramophonokat) ingyen adjuk, miután legkitünőbb lemezeinket minden-hová gyorsan óhajjuk bevezetni. E mellett elvünk csak a legjobb, első minőségű árut juttatni kényelmesen a vevő birtokába. Gépeink fordítható hangkoronggal és tölcserrel vannak kiegészítve; játék közben is felhuzhatók és szabályozhatók. Hangfogóink az eddig használtakat messzi felülmulják, a hangot tisztán, kellemesen, **minden morgás nélkül** adják ki.

Összes gépeink elegáns kivitel, tiszta munka által tűnnek ki és rajtuk bármily nagyságu hanglemezek használhatók. A gépek jóságáért szavatosságot vállalunk.

Lemezeink páratlan jóságúak és változatosak. 30000 eredeti felvétel közt választhat rendelünk. Minden lemez két felvételt hoz, tehát mindkét oldalán játszható.

Szállítási feltételek:

Rendeléseknél kérjük a címet egész pontosan, utolsó postával és vasuti állomással együtt. Minden szállítás utánvétellel történik vevő költségére és veszélyére. Csomagolásért 3 korona önköltséget számítunk fel.

Lemezek rendelésénél csak a számot kell írni. (Azonban okvetlenül tessék pótszámot is kijelölni az esetre, ha a kívánt lemez éppen kifogyott volna. Ha pótszámot, a rendelő nem közöl, saját választásunk alapján küldjük a pótlemezt.)

200 drbtűt minden beszélőgéphez ingyen mellékelünk.

Az első szállítmányban érkeznek tehát a következők: 1. a választott gép; 2. a hangfogó; 3. a hang-tölcser; 4. a megfelelő számú lemez (8, 10, 12, 20 vagy 30 darab) és 5. 200 darab játszótű.

Magda I. Ára 70 K.

Szekerénye 31×31 cm. és 17 cm. magas.
A díszes zománczott tölcser nyílása 38 cm.

Ingyen kapja ön ezen Magda I. gépet, ha a mellékelt rendelő-jegyet megfelelően kitöltve és aláírva a Pázmáneumnak beküldi.

Ezen gép a hangot legtisztábban visszadó hangszelenczével és erős precisiós-szerkezettel készül.

Ez a legkedveltebb és legkelendőbb a gépek között. Minden alkatrésze kizárólag e géphez van megszerkesztve.

Ezen géppel 38 darab kétoldalu lemez veendő át.
A géppel együtt 8 darabot szállítunk (44 K). Azután havonta 2 darab (11 K) utánvétellel.

Magda II. Ára 100 K.

Szekerénye 34×34 cm. és 18 cm. magas.
A díszes zománczott tölcser nyílása 50 cm.

Ingyen kapja ön ezen Magda II. gépet, ha a mellékelt rendelő-jegyet megfelelően kitöltve és aláírva a Pázmáneumnak beküldi.

Ezen géppel 50 darab kétoldalu lemez veendő át. A géppel együtt 10 darabot szállítunk (55 K). Azután havonta 4 darabot (22 K) utánvétellel.

Ezen elegáns gép kivitele miatt a legelőkelőbb háznak is díszére való.
Szekerénye diófa, arany vésszel.

Szalón-gép

ára 130 korona.

Szekrénye 34×34 cm. és 18 cm. magas.
Álvánnyal együtt 105 cm. magas.

Ingyen kapja ön ezen szalón-gépet, ha a mellékelt rendelőjegyet megfelelően kitöltve és aláírva a Pázmáneumnak beküldi.

Ezen gép elegáns kivitele, mahagoni állványa minden szalón méltó díszét képezi.

Ezen géppel 60 kétoldalu lemez veendő át.
A géppel együtt 12 darabot szállítunk (66 kor.).
Azután havonta 4 darabot (22 kor.) utánvétellel.

Lemez-árjegyzékkel (magyar, német, tót, román, szerb, horvát, francia stb. dalok; zeneszámok, kuplék, párbeszéddek, opera és chorális áriákról) ingyen és bérmentve szolgálunk.

Magda III.

Ára 160 K.

Szekrénye 44×44 cm. és 19 cm magas.
Diszes tölcsére 60 cm. hosszú és 50 cm. nyílású

Ingyen kapja ön ezen Magda III. gépet, ha a mellékelt rendelőjegyet megfelelően kitöltve aláírva a Pázmáneumnak beküldi.

Ezen gép hatalmas, erős hangja hangversenyhez, házi vagy kerti mulatságon tánc-zenéhez is alkalmas. Szekrénye elegáns kivitelű, zöld fényzománcz arany véséssel.

Ezen géppel 80 darab kétoldalu lemez veendő át.
A géppel együtt 20 darabot szállítunk (110 korona).
Azután havonta 5 darabot (27.50 korona) utánvétellel.

Automata-beszélőgép

vendéglők, kávéházak, egyletek részére.

Ára 280 K.

Ingyen kapja ön ezen automata-beszélőgépet, ha a mellékelt rendelő-jegyet megfelelően kitöltve és aláírva a Pázmáneumnak beküldi.

Ezen gép kereseti forrást nyit vendéglősöknek, kávéosoknak, egyleteknek. Tíz filléres bedobására van megszerkesztve. A jelenkor legjobb szerkezetű automata-beszélőgép.

Hatalmas, tisztán csengő hangja betölti a termeket; kellemes szórakozást nyújt nagy társaságnak. A választékos lemezek bármily kényes izlést kielégítenek.

Ezen géppel 100 darab kétoldalu lemez veendő át. A géppel együtt 30 darabot szállítunk (165 K). Azután havonta 5 darabot (27-50 K) utánvétellel.

Levágandó és borítékban küldendő

T. Pázmáneum-műintézetnek

Budapest,

VIII., Köztemető-ut 8. szám.

Alulírott megrendelek a Pázmáneum-műintézettől _____ darab kétoldalas 26 cm. nagyságú dallemezt az Önök lemezejegyzékéből kiválasztva. Ára darabonként 5 korona 50 fillér.

Azonnal szállítandó _____ darab lemez, azután havonta _____ darab. Mindenkor utánvét mellett. A Pázmáneum tartozik alulírottnak az első lemezküldeménynyel együtt egy darab _____ beszélőgépet teljes felszereléssel szállítani. Ennek csomagolásáért 3 koronát számíthat fel. Ez a gép **teljesen ingyen** az én birtokomba megy át, mikor a megrendelt _____ darab lemezt mind átvettem. Ha a havi utánvételes szállítmányt ki nem váltom, az egész szállítmány esedékes és fizetendő.

Egyébb megállapodás köztünk nincsen. Fizetési és teljesítési hely, birói illetékesség Budapest. Lakásom változását mindenkor bejelenteni tartozom.

Kelt: _____

Teljes lakezím _____

u.-p. _____

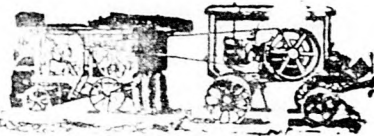
aláírás: _____

Rendelésnél az íres rovatokba a választott gép nevét és a hozzá meg-szabott lemezek számát tessék írni.

Levágandó

A valódi Kállai-féle „Glória”

benzin-motorok és
motor-eséplők

a legjobbak. Aki tehát teljes jótállás mellett 3-5 évig terjedő részletfizetés mellett megbízható, jó és olcsó motort akar vásárolni, ügyeljen a pontos címre és kérjen ezen szakértő cégétől ingyen képes árjegyzéket.

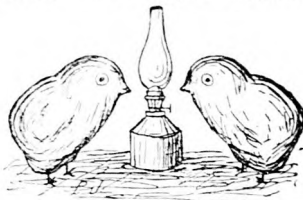
KÁLLAI MOTORTELEPE

Budapest, Nagymező-utca 43. sz.,

hol használt járgányos s gőzcséplőkészletek cserébe is vétetnek.

Gazdáknak kiválóan fontos!

Jövedelmüket a **harmofitenyészítés** által tetemesen növelhetik.

E czélra legjobbak a **Partmann-féle csibekeltő és nevelőpépek**,

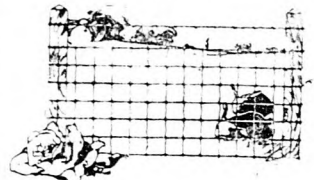
mert kezelésük egyszerű, hatásuk biztos, olcsók, tartósak. Árjegyzékkel és utasítással készséggel szolgál a feltaláló és készítő:

Partmann József

Budapest, VI. ker., Váci-ut 192.

Bámulatosan olcsó kerítések!

Vadkarak ellen!

Vadkarak ellen!

HAIDEKKER SÁNDOR

Budapest, VIII., Üllői-ut 48/18. sz.

kizárólagos gyártója a világ-szabadalmazott

„Hungária” drótfonatoknak

melyek előnyeknél fogva felülmúlnak minden másfajta kerítést. — Állandóan készletben. — Kiszállítás azonnal, figyelemmel és pontosan.

„Hungária” drótfonatok négyzetmétere 30 fill. feljebb

Díjmentes árjegyzékért forduljon fenti címhez.

Pénzt

ne adjon addig szülőltvány- vagy veszszőért, míg nagy képes árjegyzékemet nem kérte be, melyet ingyen és bérmentve küldök. Gyökeres és sima oltványokból, **DELAVARE** sima és gyökeres, továbbá európai sima és gyökeres vesszőből 1 1/2 millió készlet. Pontos kiszolgálásról és anyagom jóságáról ezer és ezer elismerő levél tanuskodik. Cím:

SZÜCS SÁNDOR FIA

szülőtelepe BIHARDIÓSZEG.

Kérünk címeket, hová mutatóvány-számot érdemes küldeni.

Párisi világkiállítás 1900 „GRAND PRIX.”

Kwizda-féle „Restitutionsfluid.”

Név, vignetta és csomagolás törv. védve.

Mosóvíz lovaknak.

Egy üveg ára 2 korona 80 fill.

Negyven éven felül használatban az udvari és versenyistállóban erősítésre és helyreállításra nagy strapák után, inak merevsége esetén stb. képesíti a lovat a legkitünőbb szolgálatra trainingben.

Kwizda restitúciós fluidja csak ezen védjeggyel valódi. Főraktár:

Török József gyógyszer-tárában

Budapest, Király-utca 12. és Andrássy-ut 26. szám.

A ZOLTÁN-FÉLE CSUKOMÁGYOLAJ

TELJESEN IZ ÉS SZAG NÉLKÜL! — KAPHATÓ MINDEN GYÓGYSZERTÁRBAN.

BOHN M. és TÁRSAI

NAGYKIKINDA és ZSOMBOLYA.

Legrégibb, legnagyobb és legjobb telep e szakmában Ausztria-Magyarországon a

BOHN-FÉLE TÉGLAGYÁRAK

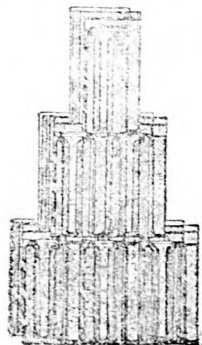
NAGYKIKINDÁN és ZSOMBOLYÁN.

Alapított 1864.

Legelőkelőbb referenciák.

50 millió évi gyártás

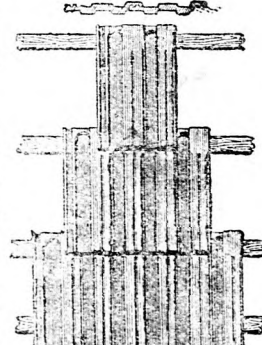
a cs. és kir. szab. Bohn-féle biztonsági átfedő-cserepekből, vasoxyd természetes vörös színben vagy kátrányozva.

Nagykikindai gyártmány Bohn-féle szab. biztons. átfedő-cserép 272. sz.

Gyártmányok: Bohn-féle szab. bizt. átfedő-cserepek.

Legelőkelőbb, legszebb tetőzet. Képes árjegyzék és minták ingyen és bérmentve.

Zsombolyai gyártmány szab. biztonsági préselt átfedő-cserép 253. szám.

Pázmáneum nyomda és irodalmi vállalat Budapest, VIII., Köztemető-ut 8.